

ZO BEGON HET...

George Fox (1624-1691), geboren en getogen in Engeland, legde de grondslag van de Quakerbeweging. Als jong volwassene werd hij geraakt door de bijbel, maar hij verafschuwde de manier waarop de kerk zich in zijn tijd manifesteerde omdat de religieuze leiders niet leefden naar wat ze preekten. Hij raakte in een depressie omdat niemand hem verder kon helpen.

In zijn dagboek schreef hij hierover: "Toen alle hoop vervlogen was hoorde ik een stem die zei: "er is er maar Eén die jou kan helpen en dat is "Christus Jezus". Vanaf dat moment vatte hij nieuwe moed en begon hij te preken en mensen op te roepen om zich van alle 'door mensen bedachte godsdiensten' af te keren en zich te richten naar de innerlijke leraar die hij 'dat van God in ieder mens' noemde. Deze formulering zet de deur open voor alle mensen, ongeacht de geloofstraditie waartoe ze behoren.



DE NAAM QUAKERS

De naam Quakers (< Engels: 'bevenden', van het werkwoord beven) ontstond in 1650, toen



George Fox voor de rechter moest verschijnen voor een aanklacht wegens godslastering. Volgens Fox' Journal noemde de rechter hen quakers naar aanleiding van zijn oproep te beven voor het woord van God, een verwijzing naar de Bijbel. De naam Society of Friends (Genootschap der Vrienden) ontstond pas later.

De Quakerlevensstijl werkte in eerste instantie provocerend, maar dwong later respect af, zodat

de geuzennaam Quaker, een klank van betrouwbaarheid en degelijkheid kreeg. Dat is de reden waarom een bekende havermoutproducent het aantrekkelijk vond die naam te dragen, terwijl er geen Quakers betrokken zijn geweest bij het ontstaan van dit bedrijf.

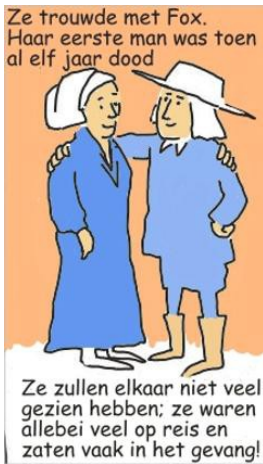
GEORGE FOX EN MARGARET FELL

Hoewel George Fox zelf nooit een nieuwe kerk heeft willen beginnen, wordt hij wel als stichter van de Quakerbeweging beschouwd. Toen hij ongeveer 23 jaar oud was had hij een mystieke ervaring die een beslissende wending in zijn leven. Daarna probeerde hij, als rondtrekkende prediker, mensen tot eenzelfde onmiddellijke geloofservaring te brengen, een geloofservaring dus waar geen bemiddeling bij nodig is. George Fox begon zijn prediking in 1647 en werd in 1652 geïnspireerd door een visioen van 'een groot volk om te verzamelen' (a great people to be gathered) op de berg Pendle



bracht.

Hill.



Fox vond zijn eerste aanhangers bij de Seekers (Zoekenden) in Noord-West Engeland. Fox predikte dus wel, maar zoals hij zelf zei 'om mensen tot het doel en het resultaat van al dat gepreek te brengen'. Hij wilde zijn hoorders in contact brengen met hun eigen innerlijke leraar en hen daar laten. Eén van de mensen bij wie zijn boodschap aankwam was Margaret Fell (1614 – 1702), Fox' latere vrouw. Margaret Fell heeft een belangrijke rol gespeeld bij de consolidatie van de beweging en wordt daarom ook wel de moeder van het Quakerisme genoemd....

Vervolgelingen

In het begin werden de Quakers veelvuldig vervolgd. Er is sprake van 15.000 'martelaren' van wie verreweg de meesten gevangenisstraffen ondergingen. Ruim 450 Quakers stierven in gevangenschap....

Zelf is Margaret ook verschillende keren laatste keer werd ze bijna vier jaar lang Fox heeft in totaal zes jaar in gevangenschap De gelijkwaardigheid van vrouwen en quakers vanaf het begin af aan het spreken in de wijdingssamenkomst of Groei

De quakerbeweging groeide explosief, vervolgingen. Aan het eind van Fox' leven Engelse bevolking Quaker.

De Quakergeschiedenis wordt doorgaans zeventiende eeuw was de roerige tweede helft van de zeventiende eeuw

boodschap niet alleen op de Britse eilanden uit, maar ook ver daarbuiten. De achttiende eeuw was de tijd van consolidatie en quiëtisme, maar ook van groeiende sociale beweging. De negentiende eeuw was die van interne verdeeldheid als gevolg van modernisme en opwekking (revival) en de twintigste die van wereldwijde samenwerking, zending, maatschappelijke betrokkenheid, politieke en oecumenische belangstelling.



gevangengenomen, de vastgehouden. George doorgebracht. mannen werd door de gerespecteerd, ook bij meeting.

ondanks zware was ongeveer 1% van de

ingedeeld naar eeuw. De beginperiode. In de droegen de Quakers hun

QUAKERS IN NEDERLAND

De geschiedenis van de Quakers in Nederland wordt ingedeeld in twee perioden. De eerste is vrijwel vanaf het begin van de beweging in 1663 tot in het midden van de negentiende eeuw in 1851. De tweede periode is begonnen in 1931 met de heropricting van de 'Nederlandse Jaarvergadering' tot nu. Het pas opgerichte genootschap werd al gauw geconfronteerd met oorlogsdreiging en daarmee samenhangende hulpvragen.

Voor hulpverlening na de watersnoodramp in 1953 werd een internationaal Quakerteam gevormd. In de jaren zestig en zeventig waren de Nederlandse Quakers actief betrokken bij een hulpproject in Algerije.

In 1952 telde de jaarvergadering negentig leden, halverwege de jaren 1980 waren dat er ongeveer 150, waarna het ledental weer afnam. Na het jaar 2000 is het ledental weer onder de honderd gedaald.

